

1 квітня 2017 року стартувала Урядова програма «Доступні ліки». Пацієнти зможуть отримати ліки від серцево-судинних захворювань, діабету II типу та бронхіальної астми безкоштовно або з незначною доплатою.

ЗАВАНТАЖИТИ:

1. Відеоролик про програму "Доступні ліки": <https://youtu.be/JjFPhjgJnMI>
2. Реєстр лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню: <https://goo.gl/qkzmrq>
3. Адреси аптек, що беруть участь у програмі "Доступні ліки": <https://goo.gl/dCEMCw> (оновлюється)
4. Інформація для лікарів: <https://goo.gl/IG6NRM>
5. Правильно виписаний рецепт: <https://goo.gl/5QekAs>
6. Зразок наклейки для аптеки, що бере участь у програмі: <https://goo.gl/2KaRpp>
7. Плакати для друку: <https://goo.gl/g32X5h>
8. Постанова КМУ: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249827185>
9. Накази МОЗ України: http://moz.gov.ua/ua/portal/pre_20170325_a.html
10. Зразок примірною договору: http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20170325_326

***

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

Що потрібно знати про цю програму?

1. Як отримати безкоштовні ліки?

1. Зверніться до лікаря та отримайте правильно виписаний рецепт.
2. Завітайте до аптеки з позначкою «Доступні ліки».
3. Отримайте ліки безкоштовно або з частковою доплатою за рецептом.

Вартість ліків повністю або частково оплачує держава.

2. Коли запрацює програма?

Програма запускається 1 квітня 2017 року. Аптеки на добровільних умовах підписують договір з місцевими органами влади та стають учасниками програми.

3. Чому саме ці категорії захворювань?

Механізм відшкодування вартості ліків (реімбурсації) поширюється на серцево-судинні захворювання, діабет II типу та бронхіальну астму.

Пріоритетність надали лікуванню цих хвороб, оскільки саме вони найбільше впливають на показники смертності населення або суттєво знижують якість життя пацієнта та ефективно лікуються на амбулаторному рівні.

Смертність від серцево-судинних хвороб складає 65% від загальної смертності населення в Україні. Відповідно до статистичних даних за 2015 рік, на діабет II типу страждає один мільйон осіб. Це у 6 разів більше, ніж на діабет I типу (інсулінозалежний). Хворих на бронхіальну астму зареєстровано 210 тис., за статистикою 2015-го. Здебільшого, це діти та молодь.

4. Які МНН (міжнародна непатентована назва (діюча речовина)) входять до програми реімбурсації?

СЕРЦЕВО-СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ:

- Аміодарон (Amiodarone)
- Амлодипін (Amlodipine)
- Атенолол (Atenolol)
- Верапаміл (Verapamil)
- Гідрохлортіазид (Hydrochlorothiazide)
- Спіронолактон (Spironolactone)
- Фуросемід (Furosemide)
- Дигоксин (Digoxin)
- Еналаприл (Enalapril)
- Ізосорбїду динітрат (Isosorbide dinitrate)
- Карведілол (Carvedilol)
- Клопїдогрель (Clopidogrel)
- Метопролол (Metoprolol)
- Нітрогліцерин (Glyceryl trinitrate)
- Симвастатин (Simvastatin)
- Бісопролол (Bisoprolol)

БРОНХІАЛЬНА АСТМА:

- Беклометазон (Beclometasone)
- Будесонід (Budesonide)
- Сальбутамол (Salbutamol)

ДІАБЕТ II ТИПУ:

- Метформін (Metformin)
- Гліклазид (Gliclazide)

5. Де пацієнт може обміняти рецепт на ліки?

Це може бути будь-яка аптека, що підписала договір з місцевим органом влади.

Шукайте аптеки з такою позначкою: <https://goo.gl/2KaRpp> Список аптек згодом буде на сайті МОЗ.

6. Що робити, якщо в аптеці закінчились безкоштовні ліки, або ті, що відшкодовуються?

1. Пацієнт може зачекати, поки ліки надійдуть в аптеку.

2. Пацієнт може звернутись в іншу аптеку.
3. Пацієнт може обрати іншу торгову марку та доплатити різницю.

7. Що потрібно знати лікарю?

Лікар має виписати пацієнту рецепт на лікарський засіб, який відповідає його стану.

Для ефективного використання бюджетних коштів рецепт виписують не за комерційною назвою, а на основі міжнародної непатентованої назви (МНН) діючої речовини ліків.

В аптеці пацієнт може вибрати – отримати найдешевший лікарський засіб безкоштовно, або обрати іншу торгову марку, доплативши певну суму.

8. Які ліки пацієнт може отримати безкоштовно, а за які потрібно доплачувати?

Реєстр оптово-відпускних цін визначає максимальну ціну препарату, який може взяти участь в урядовій програмі «Доступні ліки».

Держава компенсує вартість найдешевшого лікарського засобу, який подав заявку на участь в програмі «Доступні ліки». Тобто, такий препарат пацієнт матиме змогу отримати безкоштовно.

Дорожчий препарат, ціна на який не перевищує граничну референтну, пацієнт може отримати, доплативши різницю між мінімальною ціною та роздрібною ціною обраного препарату.

Ліки, ціна на які перевищує референтну ціну в 5 сусідніх країнах, не підпадають під програму відшкодування.

9. Чи може пацієнт отримати безкоштовні ліки без рецепта?

Уряд не буде обмежувати вільний ринок ліків. Якщо пацієнт бажає придбати випробувані ним ліки, не маючи рецепта від свого лікаря, – він може це зробити у будь-якій аптеці.

Проте у такому випадку аптека не матиме підстав для того, щоб відпустити даний лікарський засіб безкоштовно або зі знижкою.

10. Як працює механізм відшкодування вартості ліків (реімбурсації)?

Механізм відшкодування вартості ліків успішно діє в багатьох країнах світу та передбачає забезпечення пацієнтів безкоштовними ліками або значною знижкою на препарати.

В Україні відшкодування вартості ліків визначатиме Національний перелік основних лікарських засобів у 2017 році. У його склад входять рекомендовані Всесвітньою організацією охорони здоров'я 21 міжнародна непатентована назва (МНН або діюча речовина) для лікування серцево-судинних хвороб, бронхіальної астми та діабету II типу.

11. Як регулюватимуть ціни на лікарські засоби в Україні?

Ціна на лікарські засоби, які відшкодовує держава, має бути обґрунтованою. Дуже часто ціни на одні й ті самі ліки в Україні є значно вищими, ніж у сусідніх країнах. Хоча рівень зарплат українців є нижчим.

У більшості розвинених країн існує практика державної регуляції цін на лікарські засоби. Це дозволяє уникнути необґрунтованого завищення цін на ліки.

Задля забезпечення доступності ліків в Україні, МОЗ встановить граничну оптово-відпускну ціну лікарських засобів по 21 міжнародній непатентованій назві (МНН або діюча речовина), які ввійдуть до програми реімбурсації.

Граничну оптово-відпускну ціну розраховують, базуючись на медіанній ціні на лікарський засіб у 5 сусідніх країнах – Польщі, Словаччині, Угорщині, Чехії та Латвії.

Це країни ЄС, де вже давно сформована система регулювання цін на лікарські засоби та механізм відшкодування вартості ліків. Оскільки виробникам вигідно реалізувати ліки за такою ціною в сусідніх країнах, отже, так само має бути і в Україні.

Для лікарських засобів, які підлягають відшкодуванню, МОЗ встановить максимальну роздрібну торговельну надбавку на продаж ліків на рівні 15%.

12. Що таке реєстр референтних цін і як ним користуватись?

Міністерство охорони здоров'я порівняло ціни на аналогічні МНН у 5 сусідніх країнах України – Польщі, Словаччині, Угорщині, Чехії та Латвії. На основі медіани ціни за добову дозу лікарського засобу в цих 5 країнах, уряд встановив граничну ціну на лікарський засіб, яку буде компенсувати держава.

Важливо розуміти, що ціна в Реєстрі лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню (стовпчик 11) – це оптово-відпускна ціна. Гранична оптово-відпускна ціна за добову дозу міститься в Реєстрі граничних оптово-відпускних цін (стовпчик 6).

Максимально дозволена ціна в аптеці – оптово-відпускна ціна за упаковку + 10% постачальницької надбавки + 15% дозволеної торговельної надбавки + 7% ПДВ.

Розмір відшкодування вартості за упаковку лікарського засобу міститься в Реєстрі лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню (стовпчик 15).

Наприклад, Міністерство охорони здоров'я порівняло всі ціни на препарати з діючою речовиною Еналаприл в Польщі, Словаччині, Латвії, Угорщині та Чехії. Медіанна ціна за дозу там становила XX грн. Це означає, що уряд компенсуватиме повну або часткову вартість препарату, ціна за визначену добову дозу якого не перевищує XX грн + 10% оптово-постачальницької надбавки + 15% торговельних надбавок + 7% ПДВ = УУ грн за дозу.

Референтне ціноутворення дозволило знизити ціни на основні лікарські засоби та зробити їх доступнішими для пацієнтів.

13. Які вимоги до аптеки-учасника програми?

У кожному аптечному закладі, що бере участь в урядовій програмі «Доступні ліки», обов'язково має бути наявний найдешевший генерик (найдешевший препарат) та перелік цін відшкодування.

Аптека надає місцевим владам фінансовий звіт та документальне підтвердження продажу лікарських засобів, котрі підлягають відшкодуванню, та отримує повернення коштів з місцевих бюджетів протягом 5 робочих днів після подачі звітності.

14. Скільки коштів виділив Уряд на програму?

На 2017 рік Уряд виділив 500 млн гривень.

Мета програми «Доступні ліки» – забезпечити кожного громадянина України необхідними лікарськими засобами, які покращать якість їхнього життя і запобіжать виникненню ускладнень та передчасної смертності.

З усіх питань звертайтеся на урядову «гарячу лінію» 15-45